

Viborg, den 25. september 2009
/MARMAS

Referat
af
mødet i Udvalget for Miljø og Råstoffer
24. september 2009 kl. 13:00
i Regionshuset Viborg

Til stede: Harry Jensen (formand), Kaj Møldrup Christensen (næstformand), Anna Marie Touborg, Jørgen Nørby, Knud Hammer, Bent Ove Pedersen, Gert Schou

Fra administrationen deltog: Vicedirektør Hans Fredborg og kontorchef Jes Pedersen (ref.). Ingeniør Børge Hvidbjerg deltog i gennemgangen af punkt 3.

Indholdsfortegnelse

Pkt. Tekst	Side
1 Orientering fra formanden	1
2 Orientering om verserende sager siden sidst	3
3 Oprydning af jord forurenet med flygtige opløsningsmidler	5
4 Orientering om godkendelsen fra Naturklagenævnet, problemstillinger omkring Jeksen samt betydning for den fremtidige råstofplanlægning	8
5 Orientering om behandling af sager om ansøgninger om indvinding af råstoffer udenfor udlagte råstofgraveområder	10
6 Pressemeddelelse	11
7 Eventuelt inklusiv mødedato for det sidste møde i Udvalget for Miljø og Råstoffer	12

1-00-5-08

1. Orientering fra formanden

Resumé

Der er aftalt et 15 minutters indlæg på Nordsøkommissionens møde 1. december. Vi vil gerne udveksle erfaringer med andre regioner, der arbejder med jordforurening rundt om Nordsøen. Vi fik derfor den idé at præsentere jord og råstoffer i Region Midtjylland og vores arbejde med jordforurening og råstoffer på NSC's næste møde. På mødet skal der være en kort introduktion til vores arbejde og dernæst en film, som viser noget om vores Høfde 42 projekt. Som afslutning vil vi opfordre til, at der oprettes en liste over punktkilder, som kan forurene Nordsøen. Listen skal danne grundlag for vidensdeling mellem medlemslandene.

Administrationen indstiller,

at formandens indstilling tages til efterretning.

Beslutning

Harry Jensen orienterede om det påtænkte indlæg, hvor det er formålet at fortælle om den store indsats, der er udført ved Høfde 42, idet det vil kunne inspirere andre til også at have fokus på indsatsen for at begrænse forureningen af det fælles marine område. Udvalget roste initiativet. Jørgen Nørby opfordrede til at et tilsvarende indlæg også blev afholdt ved et senere KIMO Danmark arrangement. Formandens orientering blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er aftalt et 15 minutters indlæg på Nordsøkommissionens møde 1. december.

Vi vil gerne udveksle erfaringer med andre regioner, der arbejder med jordforurening rundt om Nordsøen. Dette for at lære og forstå hvordan der arbejdes med stoffet i vores nabolande og måske finde løsninger, som kan anvendes på danske forhold. De fleste af landene er medlemmer af EU, og der er derfor et fælles grundlag at starte udvekslingen ud fra.

Vi fik derfor den idé at præsentere jord og råstoffer i Region Midtjylland og vores arbejde med jordforurening og råstoffer på NSC's næste møde. Hermed får de andre medlemmer af kommissionen et indblik i vores arbejde, og forhåbentligt finder nogen af dem det interessant at samarbejde med os og opbygge et netværk, hvor der diskuteres jordforurening og råstoffer.

På mødet har jeg tænkt, at der skal være en kort introduktion til vores arbejde og dernæst en film, som viser noget om vores Høfde 42 projekt. Som afslutning vil vi opfordre

til, at der oprettes en liste over punktkilder, som kan forurene Nordsøen. Listen skal danne grundlag for vidensdeling mellem medlemslandene.

1-00-5-08

2. Orientering om verserende sager siden sidst

Resumé

1. Orientering om bemyndigelse til køb og salg af forurenede grunde.
2. Køb og salg af ejendommen i Hornslet og køb af ejendommen i Rødding.
3. Forurening med rensesvæske på Kirkevej i Lemvig.
4. Projekt omkring konkret klimatilpasning.
5. Ansøgning til LIFE+ om gennemførelse af demonstrationsprojekt ved Høfde 42 sammen med Miljøstyrelsen.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Hans Fredborg og Jes Pedersen orienterede om de verserende sager. Anna Marie Touborg bemærkede til punkt 5, oprydning på Højde 42, at man skal være opmærksom på ikke at bruge for megen tid på forsøg, da spunsvæggen ikke har så lang en levetid. Nyere oplysninger tyder dog på, at spunsvæggen har en højere levetid end de garanterede 15 år. Udvalget tog herefter orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

1. Orientering om bemyndigelse til køb og salg af forurenede grunde. Køb og salg af fast ejendom i forbindelse med oprydninger på forurenede grunde.

Det er regionsloven/styrelsesloven, som bestemmer, at det er Regionsrådet, der har kompetencen ved køb og salg af fast ejendom. I den udstrækning vi kan afholde udgiften inden for vores bevillinger, og hvis det sker i forbindelse med en oprydning af en forurenede grund efter jordforureningsloven, har vi dog allerede Regionsrådets godkendelse til at afholde udgiften, .

Sagen, "Godkendelse af reviderede delegerings- og kompetencefordelingsregler for Region Midtjylland", hvor dette forhold nævnes, forventes at komme på forretningsudvalgsmøde 6. oktober og regionsrådsmøde 21. oktober.

2. Køb af ejendomme i Hornslet og Rødding og salg af ejendommen i Hornslet. (Bilag 1 og 2)
3. Forurening med rensesvæske på Kirkevej i Lemvig. (Bilag 3)
4. Projekt omkring konkret klimatilpasning. (Bilag 4)

5. Ansøgning til LIFE+ om gennemførelse af demonstrationsprojekt ved Høfde 42 sammen med Miljøstyrelsen. (Bilag 5)

Bilag:

1. Status for indsatsen på Byvej 6 og 8, Hornslet
2. Notat om Rødding Elværk, Østergade 5A+B, Rødding
3. Notat om forurening fra renseri, Kirkevej 9 Lemvig
4. Klimatilpasningsprojekt
5. Notat - strategi for oprensning af høfde 42

1-00-5-08

3. Oprydning af jord forurenet med flygtige opløsningsmidler

Resumé

På baggrund af embedslæges udmeldinger om genhusning af beboere på et tidligere renseri, er det diskuteret, om Region Midtjylland skal ændre administrationspraksis. Det vurderes, at der kan være indeklimaproblemer på omkring 32 lokaliteter. I løbet af efteråret 2009 vil det blive klarlagt, hvor mange af de 32 lokaliteter der har overskridelser af afdampningskriteriet.

Regionernes jordforurenings chefer har, i samarbejde med Danske Regioner, aftalt at regionerne i samarbejde med Sundhedsstyrelsen og Miljøstyrelsen skal følge arbejdet i gruppen "Aktionsniveauer for indeklimaet", og heri udarbejde fælles retningslinjer for aktion overfor overskridelser af afdampningskriterierne.

Administrationen indstiller,

at fremgangsmåden ved oprydning af jord forurenet med flygtige opløsningsmidler drøftes.

Beslutning

Ingeniør Børge Hvidbjerg orienterede om status på området. Udvalget stillede en række opklarende spørgsmål til sagsfremstillingen. Udvalget støttede, at man vurderer forureningsagerne konkret sag for sag og tager stilling til, hvor hurtigt der skal gribes ind med oprydning med videre efter en vurdering af forholdene i den enkelte sag. Endvidere at man hurtigst muligt søger en nærmere drøftelse med Miljøstyrelsen og Sundhedsstyrelsen om en hensigtsmæssig håndtering af disse sager fremover. Udvalget tog herefter orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af embedslæges udmeldinger om genhusning af beboere på et tidligere renseri, er det diskuteret, om Region Midtjylland skal ændre administrationspraksis.

1. På hvor mange renserisager er der undersøgelser i gang

Holstebro: Der bliver udført afværge på 3 lokaliteter. Niras udfører undersøgelser på 11 lokaliteter, og der er yderligere gang i 14 videregående undersøgelser.

Horsens: Der er gang i undersøgelser på 7 lokaliteter, der er sat gang i af værge på 10 Lokaliteter.

Det vurderes, at der kan være indeklimaproblemer på omkring 32 lokaliteter, som skal behandles ud fra nye retningslinjer. I løbet af efteråret 2009 vil det blive

klarlagt, hvor mange af de 32 lokaliteter der har overskridelser af afdampningskriteriet.

2. **Hvordan behandler vi nye sager med forhøjede indeklímaværdier i forhold til embedslægen og kommunerne**

Når der foreligger værdier, der væsentlig overskrider "luftkvalitetskriterierne" fremsendes resultaterne til orientering/udtalelse ved embedslægen. Der gøres opmærksom på en tidsplan for, hvornår regionen snarest vil udføre genmålinger med henvisning til, at det er vore erfaringer, at indeklimamålingerne kan variere. Der sendes det samme brev til den aktuelle kommune.

Når der foreligger resultater af genmålingerne, sendes resultaterne til udtalelse ved embedslægen. Her oplyses, at det er kommunen, der er bygge- og indeklimateammyndighed. Samtidig oplyser regionen, hvis det er muligt, om tidsplanen for, hvornår der kan foretages en afskæring i forhold til forureningen. Samme brev sendes til aktuelle kommune.

Såfremt embedslægen vurderer, at der er behov for akut afværge i form af fraflytning eller luftrensere, anbefaler renserrgruppen, at kommunen som indeklimateammyndighed anmodes om at foretage det nødvendige (jf. Fredericia-dommen), indtil regionen har ressourcer til de egentlige afværgeforanstaltninger.

Regionernes jordforurenings chefer har, i samarbejde med Danske Regioner, aftalt, at regionerne i samarbejde med Sundhedsstyrelsen og Miljøstyrelsen skal følge arbejdet i gruppen "Aktionsniveauer for indeklimaet", og heri udarbejde fælles retningslinjer for aktion overfor overskridelser af afdampningskriterierne.

Når der er klarhed over udmeldingerne, og der er fastsat retningslinier for regionens arbejde i disse sager, foreslås at gruppen afholder et møde lokalt med embedslægerne.

3. **Hvad skal kommunerne tage sig af i forhold til byggeloven**

Gruppen henstiller til, at kommunerne tages med som byggemyndighed, når bygningerne ikke lever op til gældende "Bygningsreglement". Der henvises til Miljøstyrelsens vejledning, hvor der kan regnes med en faktor 100. Det betyder, at kommunerne skal føre tilsyn med de ejendomme, der ligger udenfor afgrænsningen af en poreluftsforurening på for eksempel 600 µg PCE/m³ i poreluften. Herunder undersøge om der er boliger uden betongulv, hvor små forureningskoncentrationer i poreluften kan udgøre et indeklimaproblem.

4. **Hvordan behandler vi de boligejendomme, der grænser op til V1-kortlagte ejendomme, hvor der ikke er indsats**

Det foreslås, at der sættes et nyt projekt i gang i 2009, hvor der udføres undersøgelser på V1 kortlagte renseri-lokaliteter med boligejendomme som naboer.

Der er i Horsens udført et udtræk fra JAR. Der er omkring 30 lokaliteter med ikke indsats, hvor der kan være boliger som naboer. Der skal udføres en nærmere gennemgang i GIS og OIS for at finde de aktuelle lokaliteter til undersøgelse.

Det samme arbejde skal udføres i Holstebro for den vestlige del af regionen.

5. **Hvordan forholder embedslægerne sig til sundhedsrisikoen overfor BTEX'r og total kulbrinter**

Det foreslåes, at problemstillingen tages med til chefernes møde med embedslægerne. Her tænkes især på benzen, hvor medianværdien for henholdsvis 63 målinger af udeluft og 74 målinger af indeklima på uforurenede grunde er 0,48 og 0,80 ug/m³. Afdampningskriteriet for benzen er 0,13 ug/m³.

1-34-76-3-07

4. Orientering om godkendelsen fra Naturklagenævnet, problemstillinger omkring Jeksen samt betydning for den fremtidige råstofplanlægning.

Resumé

Orientering om godkendelsen fra Naturklagenævnet, problemstillinger og procedurer omkring Råstofgraveområde-Jeksen samt betydning for den fremtidige råstofplanlægning.

Administrationen indstiller,

- at** orienteringen om både Naturklagenævnets og Miljøklagenævnets afgørelser tages til efterretning
- at** administrativens forslag til videre procedure vedrørende Råstofgraveområde-Jeksen tages til efterretning

Beslutning

Udvalget godkendte forvaltningens indstilling. Knud Hammer foreslog, at man i det videre arbejde overvejer at udlægge råstofområde Jeksen til råstofinteresseområde. Kaj Møldrup Christensen ønskede at se de indkomne bemærkninger i en ny planlægningsprocedure, før han gør sin stilling op. Det øvrige udvalg fandt dog, at man skal gennemføre planlægningen for Jeksen området, som oprindeligt tænkt, men efter den korrekte procedure, og i den forbindelse lade de sædvanlige høringsfrister m.v. bringe evt. indsigelser frem til nærmere vurdering.

Sagsfremstilling

Efter at "Råstofplan 2008 for Region Midtjylland" blev offentliggjort, blev der klaget over planen, og klagerne blev i november 2008 sendt til Naturklagenævnet til afgørelse.

Klagerne vedrørte tre såkaldte råstofgraveområder:

- Råstofgraveområde-Jeksen ved Stilling i Skanderborg Kommune
- Råstofgraveområde-Rodelundvej mellem Ry og Gl. Rye i Skanderborg Kommune
- Råstofgraveområde-Skiffard ved Ørum Djurs i Norddjurs Kommune

Klagerne er hovedsagelig gået på, om regionen har afvejet landskabelige, kulturelle, arkæologiske og grundvandsmæssige aspekter korrekt i forhold til råstofinteressen, som man skal efter råstofloven. At gravning efter grus vil fremstå skæmmende for de berørte områder og medføre støj- og støvgener, ligesom det vil give øget trafik.

Derudover har der været mange klager over, om annonceringen af planen, som er foregået efter gældende regler, har været god nok og er nået ud til de berørte parter. Endelig blev der klaget over manglende miljøvurdering af planen.

Naturklagenævnet afgjorde den 26. juni 2009 klagerne over planen. Sammenfattende går afgørelsen ud på, at råstofplanen er gyldig vedtaget og derfor opretholdes, bortset fra Råstofgraveområde-Jeksen i Skanderborg Kommune, der ophæves og hjemvises til fornyet realitetsbehandling i regionen. Begrundelsen for hjemvisning af dette område tilskrives, at regionens tilsidesættelse af partshøringsreglerne udgør en væsentlig mangel.

Udvalget har via mail den 2. juli 2009 modtaget afgørelsen. Der er udsendt en pressemeddelelse om afgørelsen den 7. juli 2009 og samtlige regionsrådsmedlemmer har med mail modtaget Naturklagenævnets afgørelse i slutningen af juli måned.

Naturklagenævnets afgørelse vedrørende Råstofgraveområde-Jeksen får betydning på både kort sigt og på lang sigt.

På lang sigt betyder det, at alle nye råstofgraveområder i kommende Råstofplaner skal i parts-/nabohøring. Det bliver en noget omfattende proces for administrationen med at finde frem til alle relevante parter/naboer.

På kort sigt, skal denne procedure praktiseres ved Råstofgraveområde-Jeksen, og administrationen anbefaler, at proceduren iværksættes.

Forinden proceduren sættes i gang, tager administrationen naturligvis kontakt til Skanderborg Kommune.

Det vil sige, at et "Forslag til Råstofgraveområde-Jeksen" sendes til nabo-/partshøring i minimum 8 uger.

De indkomne høringsvar, med administrationens forslag til afgørelse, forelægges herefter Udvalget for Miljø og Råstoffer inden de, med udvalgets bemærkninger/anbefaling, sendes videre til Forretningsudvalg (FU) og Regionsråd med henblik på vedtagelse.

Derefter skal proceduren gentages med et endeligt "Råstofgraveområde-Jeksen" med vedtagelse i Udvalg, FU og Regionsråd og 4 ugers offentliggørelse.

Bilag:

Afgørelse fra Naturklagenævnet- Råstofplan juni 09

Afgørelse fra Naturklagenævnet - Miljøvurdering juni 09

1-00-5-08

5. Orientering om behandling af sager om ansøgninger om indvinding af råstoffer udenfor udlagte råstofgraveområder.

Resumé

Når kommunerne i regionen modtager ansøgninger udenfor råstofgraveområder, skal kommunerne høre Region Midtjylland, inden der træffes afgørelse efter råstofloven.

Regionen/administrationen har i overensstemmelse med retningslinier i Råstofplan 2008 givet afslag på 10 ansøgninger og accept af 1 ansøgning.

Administrationen indstiller,

at orienteringen videresendes til Forretningsudvalget med indstilling om at tage orienteringen til efterretning

Beslutning

Udvalget tog forvaltningens indstilling til efterretning.

Sagsfremstilling

På møde i Regionsrådet den 17. december 2008 dagsordenspunkt 9 (j.nr. 1-00-5-08) blev det besluttet at:

- administrationen, såfremt det fremsendte ligger inden for intentionerne i råstofplanen eller strategi for jordforurening, meddeler afsenderen dette,
- administrationen, såfremt den vurderer, at der er uoverensstemmelse mellem det fremsendte og råstofplan eller strategi for Jordforurening, tager initiativ til en dialog herom med afsenderen, idet Forretningsudvalget orienteres herom, og

resultatet af dialogen, i tilfælde af fortsat uoverensstemmelse, forelægges Regionsrådet til beslutning.

Bilag:

Udtalelse vedr. ansøgning fra Vejdirektoratet om indvinding af råstoffer udenfor et udlagt råstofgraveområde

Oversigt over høringssvar til kommuner angående forespørgsler om indvinding af råstoffer udenfor udlagte områder

1-00-5-08

6. Pressemeddelelse

Resumé

Udkast til pressemeddelelse uddeles på mødet

Administrationen indstiller,

at udkast til pressemeddelelse godkendes til udsendelse

Beslutning

Det besluttedes, at udsende en pressemeddelelse om afslutningen af opkøbet af Byvej i Hornslet samt om det kommende klimatilpasningsprojekt.

Sagsfremstilling

Udkast til pressemeddelelse uddeles på mødet

1-00-5-08

7. Eventuelt inklusiv mødedato for det sidste møde i Udvalget for Miljø og Råstoffer.

Resumé

Der skal findes en dato for det sidste møde i Udvalget for Miljø og Råstoffer.

Administrationen indstiller,

at eventuelle indlæg tages til efterretning, og at der findes en dato for næste møde

Beslutning

Det besluttedes, at afholde et sidste møde i udvalget den 24. november klokken 15.00 i Silkeborg.